

Latvijas Okupācijas muzeja apkārtraksts

Museum of the Occupation of Latvia Newsletter

NR. 64 / 2026 VASARA / SUMMER

Mākslinieka Niklāva Strunkes ilustrācija Pirmo Eiropas Latviešu dziesmu svētku programmai.

Hamburga, 1964. gada 5.-8. augusts. Izdevumā publicēti Rīcības komitejas goda priekšsēža Kārļa Zariņa vārdi:

“Uzvarēta ir tā tauta, kas zaudējusi savu kultūru un sava gara pretestību. Tāpēc lai sveicināti dziedātāji un dziesmu kopēji, kas mums sniedz dziesmu vairogu kā mūžīgās uzvaras zīmi.” • **Illustration by the artist Niklāvs Strunke for the programme of the First European Latvian Song Festival. Hamburg, 5-8 August 1964.**

In the programme the Honorary Chairman of the Organising Committee of the Festival Kārlis Zariņš wrote: “Defeated is the nation that has lost its culture and the resistance of its spirit. So let's greet the singers and songwriters who provide us a shield of songs as a sign of eternal victory.”

Šeit un tagad Latvijas Okupācijas muzejā “savu vagu taisnu dzīt”!*

Here and Now in the Museum of the Occupation of Latvia “plough your furrow – straight and narrow”*

30. maijā Sārnates baptistu baznīcā notika konference “Citāda saruna par 4. maiju”, turpinot Lidijas Lasmanes simtgadē iesākto. Latvijas Okupācijas muzeja direktore Solvita Vība saņēma svētītu maizes klaipu pateicībā par sadarbību visiem Muzeja ļaudīm. • The conference “A Different Conversation About May 4” took place at the Sārnate Baptist Church on 30 May. This was a continuation of the initiative that began during Lidija Lasmane’s centenary year. Solvita Vība, Director of the Museum, was given a blessed loaf of bread to share with all the Museum staff.

Notikumu virpuļi

Latvijas, Eiropas un pasaules notikumu konteksts katru dienu liek atbildēt uz jautājumu, kas ir Latvijas Okupācijas muzeja prioritātes, ko varam darīt, lai, runājot Muzeja stāsta tēlainā valodā, būtu “vairāk gaismas un mazāk tumsas”.

2026. gada pirmajos piecos mēnešos Muzeju Latviešu strēlnieku laukumā un Stūra mājā ir apmeklējuši 49 469 viesu! Ejot cauri divu okupāciju varu tumsas labirintam ekspozīcijā, ir lasīts, dzirdēts un noteikti saprasts Latvijas brīvības atgūšanas stāsts. Lasu desmitgadīgās Stellas ierakstu Muzeja apmeklētāju grāmatā: “Esmu šeit jau otro reizi... iepriekš sekoju līdzī Mikā stāstam, tagad daudz vairāk saprotu, gandrīz sāku raudāt... Man liekas, ka šis muzejs ir ĻOTI svarīgs, lai šis NEKAD vairs nenotiek!” Noteikti 49 469 cilvēku ir gaismas pusē!

Piepildītas ikdienas ar protokola viesiem, muzeja apmeklētājiem, skolu programmām, pasākumiem, projektiem un aktivitātēm! Šo gadu iesākām ar “Citādo Zvaigznes dienu” 6. janvārī, kad atskatījāmies uz Lidijas Lasmanes simtgades notikumiem, pārrunājot darāmos darbus, lai atjaunotu vēsturisko taisnīgumu ne tikai vēsturnieku pētījumos, bet joprojām aicinot nosodīt un atklāt padomju okupācijas varas noziegumus.

Swirls of Events

In the current context of events in Latvia, Europe and the world, it is necessary to address the question of the priorities of the Museum of the Occupation of Latvia and how we can achieve the goal of “more light and less darkness” as expressed in the Museum’s narrative.

In the first five months of 2026, 49 469 guests visited the Museum at the Latvian Riflemen’s Square and the Corner House. Walking through the labyrinth of darkness representing the two occupations in the exposition, the story of the restoration of Latvia’s freedom has been read, heard and definitely also understood. I read 10-year-old Stella’s record in the Museum’s visitors’ book: “I’m here for the second time... earlier I followed Mick’s story, now I understand a lot more, I almost started crying ... I think that this museum is VERY important so that this NEVER happens again.” Surely, 49 469 people are on the side of more light.

Our daily routine involves protocol guests, Museum visitors, school programs, events, projects and activities. We started the year with “A Different Epiphany” on 6 January, looking back at the events of Lidija Lasmane centenary and discussing the work yet to be done to restore historical justice,

No kreisās: gide Ineta Lansdovne, Moldovas Republikas prezidente Maija Sandu un Muzeja direktore Solvita Vība. • Guide Ineta Lansdovne, President of the Republic of Moldova Maia Sandu, and Museum Director Solvita Vība.

Pēc pasākuma tika nosūtīta vēstule augstākajām valsts amatpersonām ar aicinājumu rehabilitēt personas, kuras padomju okupācijas laikā piespiedu kārtā tika ievietotas psihiatriskajās slimnīcās, bet līdz šim nebija saņēmušas represētās personas statusu. Viens no tiem – bijušais disidents Aleksandrs Rīga. PSRS totalitārā vara viņu notiesāja un ieslodzīja speciālā psihiatriskajā slimnīcā Blagoveščenskā, Krievijā. Visu mūžu viņš dzīvojis ar padomju totalitārā režīma uzspiesto zīmogu – nepieskaitāms!

Gaismai ir liels spēks!

Reaģējot uz Zvaigznes dienas vēstuli, 19. marta sēdē Latvijas Republikas Saeima pieņēma "Deklarāciju par Latvijā Padomju Sociālistisko Republiku Savienības totalitārā komunistiskā okupācijas režīma laikā pielietoto represīvās psihiatrijas metožu nosodījumu" un likumu "Par individuālā taisnīguma nodrošināšanu Aleksandram Rīgam", piešķirot Rīgam represētā statusu. Taisnīgums pēc 40 gadiem! Aleksandrs, pateicībā pasniedzot man rozi, saka: "Jums vajadzētu saukties par Latvijas Okupācijas un deokupācijas muzeju! Jūs darāt šo darbu!"

Par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri iecelta Muzeja direktore Solvita Vība par nozīmīgu darbu Latvijas nacionālās identitātes stiprināšanā un veikumu sabiedrības vēsturiskās atmiņas veidošanā. Svinīgā ceremonija notika 4. maijā, Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas atjaunošanas 36. gadadienā, Rīgas pilī. • Solvita Vība has been appointed as a Knight of the Latvian Order of the Three Stars in recognition of her significant contribution to strengthening Latvia's national identity and her achievements in safeguarding the nation's historical memory. The solemn ceremony took place in the Riga Castle on 4 May, the 36th anniversary of the Declaration of the Restoration of Independence of the Republic of Latvia.

both in historical research and in condemning and exposing the crimes of the Soviet occupation regime. After the event, a letter was sent to our highest-ranking state officials, calling for the rehabilitation of individuals who were forcibly placed in psychiatric hospitals during the Soviet occupation and have not yet been recognised as repressed persons. One of them is the former dissident Aleksandrs Rīga. He was convicted and imprisoned in a special psychiatric hospital in Blagoveshchensk, Russia, by the totalitarian USSR regime. He has lived under the seal imposed by the Soviet totalitarian regime all his life – as a mentally deficient person.

Light has Great Power

In response to the letter on Epiphany, on 19 March, the Saeima of Latvia adopted the "Declaration on condemnation of the methods of repressive psychiatry used in Latvia during the totalitarian communist occupation regime of the USSR" and the law "On ensuring individual justice for Aleksandrs Rīga", granting him the status of a repressed person. Justice after 40 years. Handing me a rose in gratitude, he said: "You should be called the Museum of the Occupation and De-Occupation of Latvia. You are doing that."

Esmu pārliecināta, ka darbs turpināsies un 14. Saeima pagūs mainīt likumu, lai visiem, kuri cietuši no padomju psihiatrijas noziedzīgajām metodēm, būtu rehabilitācijas iespējas. Ceru arī, ka Ministru kabinets pēc iespējas ātrākā laikā izveidos īpašu komisiju šo noziegumu izpētei, paredzot līdzekļus pētnieku darbam.

Savukārt 27. maijā Saeimas komisijas sēdē skatīja likumprojektu par grozījumiem "Arhīvu likumā" Bija iesniegti priekšlikumi par PSRS Valsts Drošības komitejas dokumentu, arī Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās komitejas pirmo sekretāru Jāņa Kalnbērziņa, Viļa Lāča, Augusta Vosa, Arvīda Pelšes, Borisa Pugo un citu lietu pakāpenisku digitalizēšanu un publicēšanu. Priekšlikumi netika atbalstīti gan juridisku apsvērumu dēļ, bet kā viens no argumentiem izskanēja arī finansējuma trūkums. Vai tiešām taisnības atnākšanu izšķir nauda?

Spējam palīdzēt

2. aprīlī Muzejā uzņēmām Moldovas Republikas prezidenti Maiju Sandu. Īsajā sarunā pēc ekspozīcijas apskates vienojāmies, ka Latvijas Okupācijas muzejs varētu palīdzēt Moldovai ceļā uz Eiropas saimi – dalīties ar Muzeja pieredzi 20. gadsimta totalitāro varu noziegumu un propagandas skaidrošanā un Muzeja satura veidošanā. Sagaidām tālākos sadarbības soļus – Moldovas kolēģu vizītes un sadarbības projektu!

Paldies visiem!

Es vēlos pateikties par augsto atbalvojumu visiem, kuri ir bijuši man līdzās darbā Muzejā nu jau septīto gadu! Mūsu saime – Muzeja kolēģi, biedrības ļaudis, ziedotāji, draugi ārpus Latvijas un mūsu ideju atbalstītāji – ir īpaša komanda, uz kuru varu paļauties, cilvēki, no kuriem mācos, un personības, kas mani iedvesmo un dara stipru. Paldies jums visiem!

Vasara ir Dziesmu svētku laiks. Šogad jūlijā XXVI Latviešu dziesmu svētkos Grand Rapids (ASV) Muzejs būs klātesošs gan ar saviem ļaudīm, gan ar šo Apkārtrakstu un Muzeja zīmēm. No sirds novēlu svētkos rādīt skaisto latviešu dziedātprasmi un ar kopā būšanas spēku visiem vairot gaismu!

***neraudāt par to, kas bijis
nebīties par to, kas rīt
tikai saudzīgi un droši
savu vagu taisnu dzīt**

Ekspozīcijas noslēguma vārdi.
Knuts Skujenieks (05.09.1936.–25.07.2022.)

Solvita Vība,

Latvijas Okupācijas muzeja direktore
• Director, Museum of the Occupation of Latvia

I'm sure the work will continue, and that the 14th Saeima will manage to amend the law to provide opportunities for rehabilitation for all of those who suffered at the hands of Soviet psychiatry's criminal methods. I also hope that the Cabinet of Ministers will set up a special commission to investigate these crimes and provide funding for the research.

On 27 May, a draft law amending the "Law on Archives" was discussed at a meeting of the Saeima committee. Proposals were submitted for the gradual digitisation and publication of documents related to the USSR's KGB. They include correspondence from the first secretaries of the Central Committee of the Latvian Communist Party, including Jānis Kalnbērziņš, Vilis Lācis, August Voss, Arvīds Pelše and Boris Pugo. The proposals were not supported for legal reasons, but a lack of funding was also cited as an argument against them. Does money really decide whether justice is served?

We are Able to Help

On 2 April, we welcomed Maia Sandu, the President of the Republic of Moldova. In a short conversation after viewing the exhibition, we concluded that our Museum could assist Moldova in its journey towards becoming part of the European family. We can share our Museum's experience of explaining the crimes and propaganda of 20th-century totalitarian powers and the creation of the content of the Museum. We look forward to taking the next steps in our cooperation, such as visits from our Moldovan colleagues and collaborative projects.

Thanks to Everyone!

For the reception of my high award (Latvian Order of Three Stars), I would like to thank everyone who has supported me for the last seven years at the Museum. Our family of colleagues, Museum Association members, donors, friends from outside Latvia and all supporters of our ideas make a special team that I can rely on. They are people from whom I learn, who inspire me and who make me strong. Thank you all.

In July, our Museum will be present at the XXVI Latvian Song Festival in Grand Rapids, MI, both personally and through this Newsletter and Museum symbols. I sincerely hope that the beautiful singing skills of the Latvian people will be demonstrated at the celebration, and that the power of togetherness will increase light and radiance for everyone!

***do not shed you tears for yesterday
do not fear who comes tomorrow
just in a steadfast, measured way
plough your furrow – straight and narrow**

Closing words of the exposition.
Knuts Skujenieks (05.09.1936.–25.07.2022.)

Atcerēsimies un svinēsim mūsu tautas izturību!

Let's Remember and Celebrate!

Ilze Resnis, Paulis Lazda, Silvija Rūtenberga
un Irēne Lazda Baltimoras Dziesmu svētkos 2017.
gadā. • At the Baltimore Song Festival in 2017.

Latviešu tauta ciena savu vēsturi un tradīcijas – pie tām turamies, lai uzturētu savu valodu un kultūru pasaulē, **kur dažādība ne vienmēr tiek cienīta**. Tā esam pastāvējuši, kā īpaša tauta tūkstošiem gadu: mūsu atmiņas ir pamats, kas uztur mūs nākotnei.

Tā arī pirms 153 gadiem latvieši sanāca uzturēt savu dziedāšanas tradīciju, un veidojās pirmie dziesmu svētki. Tad nesen dibinātā Rīgas Latviešu biedrība uzņēmās rīkot “Pirmos vispārīgos latviešu dziesmu svētkus”, kuros piedalījās tikai aptuveni tūkstoš dziedātāju: mazs sākums, kas laika gaitā izauga par lielu pasākumu. No tā radās tradīcija, kas aug un turpinās līdz pat šai dienai visās pasaules malās. No tās smeļam gan spēku, gan garīgu un tautisku stiprinājumu, lai turpinātu mūsu kopējo dzīvi kā sevišķa – un īpaša – tauta.

The Latvian people respect their history and traditions – we hold on to them to maintain our language and culture in a world where such diversity is not always respected. This is how we have endured as a nationality and people for thousands of years: our memories are the foundation that sustains us for the future.

153 years ago, Latvians gathered to uphold their singing tradition and held the first Song Festival. The recently founded Riga Latvian Society undertook the task of organising the ‘First General Latvian Song Festival’, which included only about a thousand singers: a small beginning that grew into a huge event over the course of a century. This gave rise to a new tradition that is growing and continues to this day across all parts of the world: from this tradition, we draw both strength and spiritual and national sustenance to continue our shared life as unique – and special – people.

Atcerēties ir daļa no mūsu latviskās būtības un atslēga tam, ka esam izturējuši tik daudz un tik ilgi, kā tik maza, bet spēcīga tauta.

Tāpat arī pirms 33 gadiem Okupācijas muzeja darbinieki un brīvprātīgie no Latvijas un ASV kopīgi būvēja Muzeja pirmo ekspozīciju – pašu spēkiem sitām naglas un meklējām maketētāju lielformāta fotoattēliem. Viņi lika pamatu projektam, kuram bija cerība laika gaitā izaugt par kaut ko daudz lielāku. Sibīrijā cietušie uzticēja Muzejam ar lielām rūpēm saglabātas piemiņas lietas no skarbās okupācijas laikiem. Citi atvēlēja veltes, kas izturēja garo okupāciju, un pierādīja mūsu tautas izturību un vēlmi *atcerēties*. Šodien Muzejs apmeklētājus uzrunā ar modernu skaņu, mūsdienīgiem gaismas risinājumiem un jaunākajām tehnoloģijām skaistā, modernā telpā.

Pirms 30 gadiem 3x3 nometnē Garezerā ASV tapa doma, ka steidzīgi jāveido atbalsta grupa topošam Okupācijas Muzejam un tā paša gada oktobrī Neipervilē, Ilinojas štatā, tika dibināta Okupācijas muzeja fonda atbalsta grupa (OMFA). Muzejs sāka darbu ar ziedotu 5 000 USD sēklas naudu. Pateicoties OMFA dibinātāju enerģiskajai darbībai, informējot ASV sabiedrību par Muzeju un tā nepieciešamību, ziedotāju un latviešu organizāciju atbalsts – īpaši ASV latviešu centros – strauji pieauga un turpinās vēl šodien.

Ir zīmīgi, ka viens no latviešu centriem, kur Okupācijas muzejs katru gadu tiek dāsni atbalstīts ir Grand Rapids. Sevišķi priekšzīmīga ir Grand Rapids organizāciju spēja sadarboties, rīkojot 14. jūnija aizvesto piemiņas sarīkojumu. Tā ienākumi tiek ziedoti Muzejam katru gadu, ar to nostiprinot mūsu pamatu.

Tāpēc ir īpaši simboliski, ka šogad Grand Rapids Dziesmu Svētku ietvaros Okupācijas Muzeja Fonda Atbalstu Grupa plāno svinēt savu 30 gadu jubileju kopā ar visiem Dziesmu svētku dalībniekiem. Turpat, kur uzturam tradīcijas un *atceramies* to, kas vieno mūsu tautu un stiprina mūsu garu, mēs atzīmēsim arī darbu, ko sākām pirms 30 gadiem *atcerēties*, kā mūsu tauta izturēja okupācijas gadus.

Visi Latvijas Okupācijas Muzeju atbalstītāji ir sirsnīgi aicināti kopā ar Muzeju un OMFA svinēt sasniegto, atbalstot Muzeju tā darbā Latvijas valsts stiprināšanā. Jaunākās ziņas no Muzeja un OMFA, uzkodas, atspirdzinājumus un saviesīgu pēcpusdienu varēsīm baudīt svētku laika centra "Amway" viesnīcā pieņemšanā 4. jūlijā plkst.14.00, īsi pirms vienosimies *atcerēties* savu tautas lielāko tradīciju, dziesmu svētku kopkora koncertu.

Ēriks Kākulis,

OMFA priekšsēdis • OMFA President

Remembering is in our Latvian genetic makeup, and it is the key to why we have endured so much and for so long as such a small but strong nation.

Similarly, 33 years ago, the Occupation Museum staff and supporters from Latvia and the USA jointly built the Museum's first exhibits: we hammered nails ourselves and searched for someone to produce life-sized photographs for a depiction of the trip to Siberia. They, too, laid the foundation for a project that had the hope of growing into something bigger over time. Victims who suffered in Siberia entrusted the Museum with cherished memorabilia preserved with great care from the harsh times of occupation. Others donated gifts that withstood the long nightmare and proved our endurance and desire to *remember*. Today the Museum greets and educates visitors and creates an experience with modern sound and lighting tools, and modern technology in a modern, beautiful space.

Just as importantly, 30 years ago at the 3X3 camp in Garezers, USA, the idea arose that a "support group must be urgently formed for the future Occupation Museum," and in October of that same year, the Occupation Museum Foundation Support Group (OMFA) was established in Naperville, Illinois, USA.

The Museum started its work with a donated \$5,000 in seed money. Thanks to the energetic activity of OMFA's founders informing the US public about the Museum and its necessity, the support from donors and Latvian organisations – especially in US Latvian communities – quickly grew and continues even today. It is significant that one of the Latvian centres where the Occupation Museum is generously supported every year is Grand Rapids, where they organize a June 14 deportation commemoration event in support of the Museum. The proceeds are donated to the Museum every year, thus strengthening our foundation.

We are excited, therefore, to celebrate our 30th anniversary this year during the Song Festival celebration in Grand Rapids. Right where we uphold traditions and *remember* what binds our people and strengthens our spirit, we will also mark the work we started 30 years ago to *remember* how our nation endured the years of occupation.

All supporters of the Latvian Occupation Museum are cordially invited to celebrate our successes together with the Museum and OMFA, supporting the Museum so that it may continue its important mission. Join us at a reception on July 4th at 14:00 at the central "Amway" hotel during the festival, shortly before we unite to experience and *remember* our nation's greatest tradition, the Song Festival Grand Concert.

Piemineklis mūsu cīņai par brīvību

17. martā, Nacionālās pretošanās kustības piemiņas dienā, Latvijas Okupācijas muzejs nodeva Rīgas domei pieminekļa "Svešo varai spītējot" teritorijas labiekārtojuma būvprojektu.

Rīgas dome un Muzejs ir parakstījis sadarbības memorandu, kurā pašvaldība uzņemas teritorijas labiekārtošanu, radot pievilcīgu un cilvēkiem draudzīgu vidi pie pilsētas kanāla. Abas puses ir vienisprātis – šī teritorija jāveido kā piemiņas vieta visai Nacionālās pretošanās kustībai.

Saņemot būvprojektu, Rīgas domes priekšsēdētājs Viesturs Kleinbergs sacīja: "Es šodien saņemu simbolisku stafetes kociņu no tiem, kuri okupācijas laikā spītēja svešo varai... Šis būs piemineklis mūsu

cīņai par brīvību." Muzeja direktore Solvita Vība paskaidroja, ka darbs pie pieminekļa izveides notiek trīs posmos. Pirmais posms – projekta izstrāde un sākotnējā finansējuma piesaiste ir noslēgts, un Muzejs saņēmis konceptuālu Rīgas pašvaldības atbalstu turpmākajiem darbiem. Nākamajos posmos tiks gādāti materiāli, izgatavots un uzstādīts piemineklis. Savukārt Rīgas pieminekļu aģentūras vadītāja Agnese Strautiņa uzsvēra, ka šāds piemineklis pašreizējā ģeopolitiskajā situācijā ir īpaši nozīmīgs.

Muzejs aicina ikvienu turpināt ziedot projektam ar norādi "PIEMINEKLIM".

Gundega Tentere,

Komunikācijas speciāliste • Communication Specialist

Pieminekļa māksliniecisko risinājumu veido tēlnieks Kristaps Gulbis. Teritorijas labiekārtojuma projektu izstrādājis arhitektu birojs "Arhis Arhitekti".

- The creator of the monument is sculptor Kristaps Gulbis. The landscaping of the surrounding territory was developed by the architectural bureau *Arhis Arhitekti*.

Pieminekļa mērķis ir saglabāt un stiprināt sabiedrības vēsturisko atmiņu par Latvijas iedzīvotāju pretošanos padomju okupācijas režīmam.

- The purpose of the monument is to preserve and strengthen public awareness of Latvia's inhabitants' resistance to the Soviet occupation regime.

Solvita Vība un Viesturs Kleinbergs teritorijas labiekārtojuma būvprojekta nodošanas dienā 2026. gada 17. martā Radio ielā 2, Rīgā – vietā, kur uzstādīs pieminekli.

- On 17 March 2026, Solvita Vība met with Viesturs Kleinbergs to hand over the construction project documents for the territorial improvement works at Radio iela 2 in Riga, where the monument is to be erected.

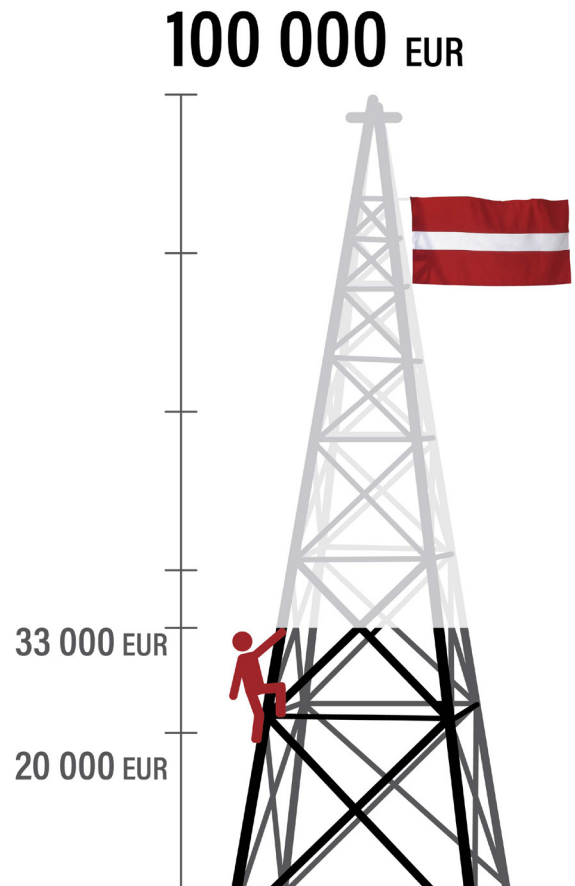
A Monument to our Fight for Freedom

On 17 March, the commemoration day of the Latvian National Resistance Movement, the Museum of the Occupation of Latvia presented the Riga City Council with documentation for the construction project to improve the area surrounding the *Defying Foreign Power* monument.

The Riga City Council and the Museum have signed a memorandum of cooperation. The municipality will enhance the area around the monument to create an attractive, people-friendly space near the city canal. Both parties agree that this location should be designated as a memorial to the entire Latvian National Resistance Movement.

Upon receiving the construction project, Viesturs Kleinbergs, the Chairman of the Riga City Council, said: "Today, I am receiving a symbolic baton from those who opposed foreign powers during the occupation [...] This monument will commemorate our fight for freedom." Solvita Vība, the Museum director, explained that the monument will be established in three stages. The first stage, which involved developing the construction project and securing initial funding, has now been completed. The Museum has received conceptual support from the Riga municipality to continue with the project. The next steps are to acquire the necessary building materials and construct and install the monument. Agnese Strautiņa, the head of the Riga Municipal Monument Agency, emphasised the monument's particular significance in the current geopolitical climate.

The Museum invites everyone to continue donating with the note "Creation of the Monument".

Pateicoties ziedotājiem un ilggadējā LOMB priekšsēža Valtera Nollendorfa izaicinājumam, izdevies savākt jau vairāk nekā trešo daļu nepieciešamās summas. • Thanks to the generosity of our donors and the challenge set by former LOMB Chairman Valters Nollendorfs, we have already collected more than a third of the amount required for the project.

Attēlā no kreisās: Solvita Vība, Agnese Strautiņa, Viesturs Kleinbergs un arhitekts Raimonds Saulītis.
• From the left: Solvita Vība, Agnese Strautiņa, Viesturs Kleinbergs and architect Raimonds Saulītis.

Izstāde par latviešu karavīriem gūstā

No 2025. gada decembra līdz 2026. gada martam Muzejā bija apskatāma izstāde "Aiz dzeloņdrātīm. Otrā pasaules kara sekas: latviešu leģionāri – karagūstekņi Latvijā, Eiropā un Padomju Savienībā".

Izstāde vēstīja par latviešu karavīru likteņiem pēc Otrā pasaules kara beigām, kad aptuveni 25 400 latviešu karavīru nonāca Rietumu sabiedroto gūstā, bet gandrīz 50 000 – padomju gūstā. Ekspozīcijas priekšmeti atspoguļoja karavīru ikdienu aiz dzeloņdrātīm, savukārt izstādi papildināja karagūstekņu nometnēs ieslodzīto personīgie stāsti.

Īpaša uzmanība tika pievērsta arī karavīru aprūpes organizācijas "Daugavas Vanagi" dibināšanai Zedelgemes karagūstekņu nometnē 1945. gada 28. decembrī.

Izstādes izveidošanā izmantoti Latvijas Okupācijas muzeja, Latvijas Kara muzeja un Latvijas Fotografijas muzeja materiāli. Dizains: Gundars Gulbis.

Artūrs Romeiko,
Kurators • Curator

Exhibition: Latvian Soldiers in Captivity

The exhibition "*Behind Barbed Wire. The Consequences of World War II: Latvian Legionnaires – Prisoners of War in Latvia, Europe and the Soviet Union*" was on display at our Museum from December 2025 to March 2026.

It presented the fates of Latvian soldiers after the Second World War. Around 25,400 were captured by the Western Allies, and almost 50,000 by the Soviet Union. The exhibited items reflected the daily lives of soldiers imprisoned behind barbed wire and were accompanied by the owners' personal stories about life in prisoner-of-war camps.

A particular focus was placed on the establishment of the soldiers' welfare organisation, *Daugavas Vanagi* (Latvian Welfare Association), at the Zedelgem prisoner-of-war camp on 28 December 1945.

The exhibition showcased items from the collections of the Museum of the Occupation of Latvia, the Latvian War Museum, and the Latvian Museum of Photography. Design: Gundars Gulbis.

Pašgatavota cigaretes iemute, tabakas mērglāze, kārbīņa, cigarešu paciņa "Philip Morris" un sērskociņi. Piederēja Aleksandram Kleperim. Aleksandru Kleperi iesauca Latviešu leģionā 1944. gada augustā. Pēc Otrā Pasaules kara atradies Zedelgemes karagūstekņu nometnē. • Hand-made cigarette mouthpiece, tobacco measuring glass, box, packet of "Philip Morris" cigarettes and matches. Owner: Aleksandrs Kleperis. In August 1944, Aleksandrs Kleperis was drafted into the Latvian Legion. After World War II, he was in the Zedelgem POW camp.

Konstantīna Klenoviča koferis ar dubultu dibenu un friziera piederumiem – šķērēm, bārdas nazi un alumīnija ķemmi. Koferi izgatavoja Klenoviča ieslodzījuma biedri, lai noslēptu viņa līdzī pašņemtus instrumentus. Frizieri K. Klenoviču iesauca Latviešu leģionā 1943. gadā, viņš dienēja 19. divīzijā. 1945. gada maijā viņš nonāca filtrācijas nometnē Maskavas apgabalā, bet pēc tam atradās GULAGa nometnē Vorkutā, kur paralēli ikdienas darbam strādāja arī par frizieri. • A suitcase of Konstantīns Klenovičs with a double bottom and hairdressing accessories scissors, a razorblade and an aluminium comb. The suitcase was made by Klenovičs' prison mates to hide his tools. Hairdresser K. Klenovičs was conscripted into the Latvian Legion in 1943. He served in the 19th Division. In May 1945, he ended up in a filtration camp in the Moscow region and then was transferred to the gulag camp in Vorkuta, where, in addition to his daily work, he also worked as a hairdresser.

Ar vēstniecību atbalstu pieaug audiogidu valodu skaits

Muzejs turpina paplašināt audiogidu piedāvājumu, padarot ekspozīciju pieejamāku ārvalstu apmeklētājiem. Šobrīd audiogidi pieejami desmit valodās: latviešu, igauņu, lietuviešu, angļu, vācu, krievu, ukraiņu, itāļu, spāņu un franču. Ekspozīciju ar audiogidu iespējams izstaigāt 1–1,5 stundās, un tā cena ir 4,00 eiro vienai personai. Videogidi nedzirdīgajiem un vājdzirdīgajiem apmeklētājiem latviešu un starptautiskajā zīmju valodā ir pieejami bez maksas.

Audiogidu tekstu tulkošanā muzejam palīdzējušas vairākas vēstniecības. Pirmā iesaistījās Itālijas vēstniecība, iedrošinot arī citas valstis. Šobrīd atbalstu sniegušas Spānijas, Polijas un Francijas vēstniecība, kā arī Francijas institūts Latvijā.

Muzeja Ekspozīcijas nodaļas izstrādātais videogids cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem kļuva par Latvijas Nedzirdīgo savienības "Gada notikumu 2025". Esam pirmais muzejs Latvijā, kas piedāvā videogidu latviešu zīmju valodā un starptautiskajās zīmēs. • The video guide, which was developed by the Museum's Exhibition Department for people with hearing impairments, won the *Event of the Year 2025* award from the Latvian Association of the Deaf. We are the first museum in Latvia to offer a video guide in both Latvian and international sign languages.

Thanks to the Support of Embassies, the Number of Languages on the Museum's Audio Guides is Growing

Our Museum continues to expand its audio guide offering, making the exhibition more accessible for foreign visitors. Audio guides are currently available in ten languages: Latvian, Estonian, Lithuanian, English, German, Russian, Ukrainian, Italian, Spanish and French. The exhibition takes 1-1.5 hours to view with an audio guide, which costs €4.00 per person. Video guides in Latvian and international sign languages are available free of charge for deaf and hard of hearing visitors.

Several embassies helped our Museum translate the audio guide texts. The Italian Embassy was the first to get involved, inspiring others to follow suit. Support has currently been provided by the Spanish, Polish and French embassies, as well as the French Institute in Latvia.

Itālijas Republikas vēstnieks Latvijā Alessandro Monti kopā ar Itālijas vēstniecības darbiniekiem izmēģina audiogidus 2026. gada 22. janvārī. • On 22 January 2026, Alessandro Monti, the Italian Ambassador to Latvia, and staff from the Italian Embassy tested the audio guides.

Stāsti par ticību, vajāšanu un izturību okupācijas režīmu laikā Latvijā

Muzejā pirmoreiz apskatāma izstāde "TICĒT un KALPOT" par personisko ticību un okupācijas varu represijām pret baznīcu, garīdzniecību un ticīgajiem Latvijā.

Stāsti par ticības un cilvēcīgas rīcības dēļ vajātajiem luterāņu, katoļu, pareizticīgo un baptistu garīdzniekiem un draudzes locekļiem Latvijā Padomju Savienības un nacistiskās Vācijas varas okupāciju laikā. Emocionālas liecības par kalpošanu Dievam un ticību smagos izdzīvošanas apstākļos ieslodzījumā nometnēs.

Papildus fotoattēliem un lasāmiem stāstiem par mācītājiem un ticīgajiem aplūkojami eksponāti no Latvijas Okupācijas muzeja krājuma – pareizticīgā priestera Nikolaja Lauča līdzī uz nometinājuma vietu paņemti priekšmeti ticības dzīves kopšanai un viņa ainavu zīmējumi, luterāņu mācītāja Paula Birzuļa cietumā ar roku rakstītas un pašā ilustrētas pamācošu stāstu grāmatīņas viņa mājās palikušajiem bērniem, ieslodzījuma apstākļos saglabāti krustiņi un svētbildes, kā arī trimdā līdzī paņemta Bībele.

Izstādi veidojusi Aija Ventaskraste, dizains – Monta Siliņa.

Aija Ventaskraste,
 Ekspozīcijas nodaļas vadītāja
 • Head of Exhibition Department

Pareizticīgā priestera Nikolaja Lauča personīgās lietas: brilles, brillu futlāris un krusts, ko viņš saglabājis ieslodzījumā un nometinājumā.

• **Nikolajs Laucis' personal belongings: glasses and their case, an icon, and a cross. Nikolajs Laucis preserved these during his imprisonment and forced resettlement.**

Stories of Faith, Persecution and Endurance during Occupation Regimes in Latvia (1940–1991)

For the first time, the Museum is presenting a *BELIEVE and SERVE* exhibition, which explores personal faith and the persecution of churches, clergy and believers by occupying regimes in Latvia.

The exhibition features the stories of Lutheran, Catholic, Orthodox and Baptist clergy and parishioners who were persecuted for their faith and humanitarian activities in Latvia during the Soviet and Nazi occupations.

There are many emotional accounts of serving God and maintaining one's faith in the face of the extremely challenging survival conditions experienced in Gulag camps.

In addition to photographs and written material, the exhibits include historic items from the Museum's Collection. For example, there are objects that the Orthodox priest Nikolajs Laucis took with him to the forced resettlement site in order to continue performing sacraments and also his landscape drawings. There are handwritten and self-illustrated booklets containing instructive stories that were created by the Lutheran pastor, Pauls Birzulis, for his children while he was in prison. There are also crosses and icons that have been kept safe in prisons, as well as a Bible that was brought along during flight and exile.

Curator: Aija Ventaskraste. Design: Monta Siliņa.

Svētbilde. Piederējusi Alfrēdam Liepiņam ieslodzījumā Noriļskā 1950.–1956. gadā.
● Icon. Owned by Alfrēds Liepiņš while imprisoned in Norilsk from 1950 to 1956.

Muzejs jauniešiem visā pasaulē

Muzeja Izglītības nodaļa nākamā gada janvārī atzīmēs savas pastāvēšanas 30. gadadienu. Šo gadu laikā ir radīti mācību materiāli un tematiskas nodarbības, kā arī īstenota sadarbība ar izglītību atbalstošām organizācijām Latvijā un ārvalstīs.

A Museum for Young People from the Whole World

The Education Department of the Museum will celebrate its 30th anniversary in January next year. Over the years, it has created educational materials and interesting lessons, as well as established cooperation with educational organisations in Latvia and abroad.

Nodarbības un ekskursija ekspozīcijā. Nāc uz Muzeju!

Ikvienam jaunietim latviskums visbiežāk sākas ģimenē – kopīgas atmiņas, svētki un latviešu valoda. Vēlāk ģimenes pieredzi var salāgot ar vēsturisko kontekstu un faktiem, apmeklējot mūsu Muzeju. Nodarbībā par deportācijām vēsture tiek izziņāta ar Muzeja ekspozīcijā esošajiem ģimeņu stāstiem. Tā vēsture kļūst saprotamāka. Nodarbībā par pretošanos PSRS okupācijai iespējams uzzināt par protesta akcijām un demonstrācijām trimdā, kurās, iespējams, ir piedalīties arī kāds no jauniešu vecākiem vai vecvecākiem. Nodarbībā "Klusēt nedrīkst domāt" daļa saturs ir veltīta latviskās kultūras saglabāšanai trimdā.

Choose Lessons or Excursions in the Exhibition. Come to the Museum!

For young people, being Latvian typically starts within the family, through shared memories, holidays and the Latvian language. Later on, they can put their family experiences into historical context by visiting our Museum. The lesson on deportations explores history through the stories of families depicted in the Museum's exhibition. Thus, history becomes more understandable. In the lesson on resistance to the USSR occupation regime, you can learn about Latvian protest actions and demonstrations also in exile, where one of your parents, grandparents or other relatives may have participated. In the lesson *Silent thinking not allowed*, a part of the content is devoted to the preservation of Latvian culture in exile.

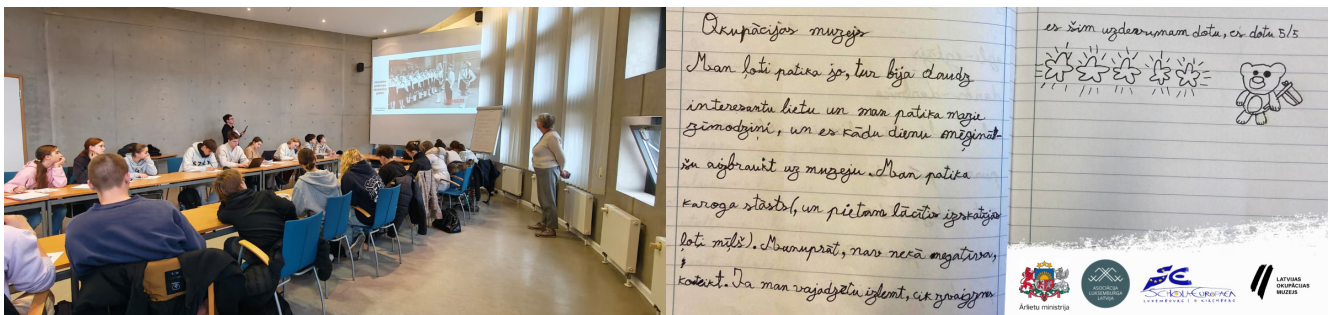
Erasmus apmaiņas programmas skolēni nodarbībā "Karoga stāsts": • Erasmus exchange programme students during the lesson "The Story of the Flag"

Nodarbības tiešsaistē. Piesakies!

Covid-19 pandēmijas laikā Muzejs kļuva par virtuālu tikšanās vietu, kas ļāva skolēniem no Latvijas un visas pasaules pieslēgties Muzeja **tiešsaistes nodarbībām**. Šī pieredze mūs iedrošināja arī turpmāk piedāvāt nodarbības ne tikai klātienē, bet arī attālināti. Nodarbība ilgst apmēram vienu stundu, un tā notiek Zoom platformā. Vairākās nodarbībās apskatām Atmodas laiku un Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, citās – palīdzam izprast padomju okupācijas laiku, kas nu jau arī Latvijas skolēniem ir "sena" vēsture, bet vēl jo vairāk tā ir maz zināma tēma trimdā dzīvojošiem cilvēkiem, ne tikai jauniešiem, jo nav arī ģimenes pieredzes. Nodarbība "Propaganda. Karš Ukrainā" ir par propagandas nozīmi Krievijas īstenotā kara Ukrainā kontekstā.

Online Lessons. Apply!

During the Covid-19 pandemic, the Museum became a virtual meeting place, connecting students from Latvia and all over the world to its **online lessons**. Each lesson lasts about one hour and takes place on the Zoom platform. In several cases we examine the period of *Awakening* and the restoration of Latvian Republic's independence. In others, we explore the time of the Soviet occupation, which is now also considered "ancient history" by Latvian students. However, it is an even lesser-known topic for those living in exile because they have no forebearer experience of it. The lesson *Propaganda. The war in Ukraine* is about the importance of propaganda in the context of Russia's war in Ukraine.

Nodarbība Luksemburgā un skolēna atsauksme. • Lesson in Luxembourg and student's feedback on the lesson.

Izbraukuma nodarbības. Aicini ciemos!

Piedāvājam arī izbraukuma nodarbības skolās – parasti Latvijā, taču 2025. gada beigās pirmo reizi nodarbības rīkojām Luksemburgas Eiropas skolā. Tas bija iespējams, pateicoties Latvijas Ārlietu ministrijas diasporas atbalsta projektam. Īpašu gandarījumu sagādāja skolēnu ieinteresētība un aktīvā līdzdarbošanās, kā arī zināšanas par Latviju, kas iegūtas ģimenē, latviešu valodas stundās un Latvijas apmeklējumos. Aicini mūs arī Tu ciemos pie sevis – skolās, nometnēs un citos pasākumos!

Off-site Lessons. Invite us to Visit!

We also offer off-site lessons at schools, primarily in Latvia. However, at the end of last year, we held our first lessons at the European School in Luxembourg. This was made possible by the Diaspora Support Project of the Latvian Ministry of Foreign Affairs. The pupils' interest and active participation, as well as the knowledge they had acquired about Latvia through their families, Latvian language lessons and visits to Latvia, were particularly gratifying. Please, invite us to visit your schools, camps and other events!

Ekrānšāviņš no mācību materiāla – dokumentālās filmas “Pāri jūrai. Bēgšana uz Zviedriju”. • Screenshot from the educational material – the documentary film *Across the sea. Flight to Sweden*.

Izglītojies patstāvīgi!

Muzeja interneta vietnē un *Youtube* kanālos ir pieejami mūsu mācību materiāli – filmas, videoliecību fragmenti, grāmatas, darba lapas ar uzdevumiem un metodiskie materiāli par dažādām tēmām, tostarp par došanos bēgļu gaitās, dzīvi DP nometnēs un trimdā, piemēram, filmā “Pāri jūrai. Bēgšana uz Zviedriju”. Liela daļa mācību materiālu ir pieejami arī angliiski.

Self-education!

Our educational materials, including films, excerpts of video testimonies, books, worksheets with assignments and methodological materials on various topics such as becoming a refugee, life in DP camps and exile, are available on the Museum's website and YouTube channels. Much of the teaching material is also available in English.

Uzraksti savu ģimenes stāstu!

Pieraksti vai nofilmē savu vecāku, vecvecāku vai citu tuvinieku dzīves stāstus – atmiņas par bērnību, ģimenes tradīcijām un dzīvi Latvijā, par došanos bēgļu gaitās un dzīvi trimdā. Atsūti šo stāstu uz e-pastu ip@okupacijasmuzejs.lv un saņem dāvanā divas brīvbiļetes Muzeja apmeklējumam!

Write your Family's Story!

Write down or film the life stories of your parents, grandparents or other loved ones, including memories of childhood, family traditions, life in Latvia, as well as their journeys as refugees and their lives in exile. Send your story to ip@okupacijasmuzejs.lv to receive two free tickets to visit the Museum as a gift.

Atbalsti Muzeja izglītojošo darbu!

Amerikas Latviešu Apvienība (ALA) jau daudzus gadus atbalsta Muzeju, nodrošinot stipendijas jauniešiem, kuri Latvijas apmeklējuma laikā vēlas strādāt Muzejā. Katru vasaru ar prieku uzņemam arī jauniešu grupas no ALA projekta “Sveika, Latvija!”. Daugavas vanagi un vanadzies visā pasaulē, PBLA un citi ilggadēji atbalstītāji palīdz īstenot Skolu atbalsta programmu, kas nodrošina transporta izmaksas skolēniem no attālākām Latvijas vietām atbraukšanai uz Muzeju. Iesaisties arī Tu – strādā muzejā un ziedo!

Vairāk par Izglītības nodaļas piedāvājumu un ziedošanas iespējām Muzeja tīmekļa vietnē:
<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/skolam>.

Support the Museum's Educational Work!

The American Latvian Association (ALA) has supported our Museum for many years, providing scholarships to young people who wish to work at the Museum during their visit to Latvia. We are delighted to welcome youth groups from the ALA's *Hello, Latvia!* project every summer. Members of the Latvian Welfare Association, the World Federation of Free Latvians and other long-term supporters, help us to implement our School Support Program, which provides transportation costs for students from distant parts of Latvia to visit the Museum. Please, get involved, you too can donate or perform volunteer work at the Museum.

Inguna Role,
Izglītības nodaļas vadītāja
• Head of Education Department

More about the Education Department's offer and donation opportunities on the Museum's website: <https://okupacijasmuzejs.lv/lv/skolam>.

4900 stundu atmiņu, kas iemūžina Latvijas vēsturi

Vairāk nekā **2600** videoliecību un gandrīz **5000** stundu atmiņu: tik apjomīgs šodien ir Audiovizuālo materiālu krājums, kurā trīsdesmit gadu laikā iemūžināti padomju un nacistiskās okupācijas laika liecinieku dzīvesstāsti. Katru no cilvēkiem intervējuši Muzeja speciālisti, dodoties uz viņu mājām vai rīkojot filmēšanu Muzejā. Šodien varam pamatoti lepoties, ka esam lielākais šāda veida vēsturisko liecību krājums Eiropā, un mūsu videoliecību kopijas glabājas Stenforda Universitātē ASV.

Nozīmīga krājuma daļa ir stāsti par bēgļu gaitām un dzīvi trimdā, to jau ir vairāk nekā **440**. Šie ieraksti tapuši gan krātuves darbinieku ekspedīcijās Lielbritānijā (1997), ASV (2009, 2012), Kanādā (2009) un Vācijā (2004, 2010), gan arī ierakstīti, trimdiniekiem viesojoties Latvijā. Aizvadītā gada nogalē krājums papildināts arī ar 13 jaunām liecībām no Austrālijas. Tās, tur viesojoties, ierakstīja LOMB valdes priekšsēde Valda Liepiņa.

Videoliecību krājums šodien tiek plaši izmantots vēstures pētījumos, filmās un televīzijas sižetos, iedvesmo literārus darbus un, pats svarīgākais, saglabā cilvēku atmiņas nākamajām paaudzēm. Šī gada sākumā dramaturģe Lelde Jauja uzsākusi darbu ar Otrā pasaules kara bēgļu un trimdinieku liecībām, pievēršoties tēmai "Trimda un vientulība".

Mīļie muzeja draugi Latvijā un tālumā!
Ja esat gatavi dalīties savā dzīvesstāstā, aicinām sazināties ar Audiovizuālo materiālu krātuvi. Rakstiet evita.feldentale@okupacijasmuzejs.lv vai zvaniet +371 66116757.

Videoliecību fragmentu izlases un uz to pamata Muzeja veidotās dokumentālās filmas iespējams noskatīties Muzeja *YouTube* kontā: [@occupationmuseum](https://www.youtube.com/occupationmuseum).

Lelde Neimane,

Audiovizuālo materiālu krātuves vadošā speciāliste

• Senior Expert of Audiovisual Archive

4,900 Hours of Memories Preserve the History of Latvia

Filmēšanas grupa Mineapolē, ASV, pēc videoliecības intervijas 2012. gada 8. maijā. No kreisās: videooperators Aivars Reinholds, intervētāja Lelde Neimane, liecības sniedzējs Vilis Rutks, vācu okupācijas laikā darbojušās pagrīdes organizācijas "Latviešu nacionālistu savienība" dalībnieks. • The filming team in Minneapolis, USA, after an interview on 8 May 2012. From the left: cameraman Aivars Reinholds, interviewer Lelde Neimane and witness Vilis Rutks. He was a member of the underground organisation *Latvian Nationalist Union*, which operated during the German occupation of Latvia.

Our Museum's Audiovisual Archive comprises more than 2,600 video testimonies totalling almost 5,000 hours of memories. These were collected over the past thirty years in order to document the life stories of people who witnessed the Soviet and Nazi occupations of Latvia. Each person was interviewed by a Museum specialist, either at home or during filming sessions at the Museum. Today, we can justifiably take pride in having the largest collection of historical testimonies of this kind in Europe. Copies of our video testimonies are also stored at Stanford University in the United States.

A significant proportion of the Archive comprises stories about refugees' experiences and lives in exile. There are more than 440 such stories. The Museum's staff made their recordings during expeditions by to the United Kingdom (1997), the United States (2009 and 2012), Canada (2009) and Germany (2004 and 2010), as well as during visits to Latvia by formerly exiled Latvians. Towards the end of last year, the Archive received 13 new testimonies from Australia, which were recorded during a visit there by Valda Liepiņa, the LOMB Board Chair.

Today, video testimonies are widely used in historical research, as well as in films and television programmes. Not only do they inspire literary works but, most importantly, they preserve people's memories for future generations. At the beginning of this year, playwright Lelde Jauja started working with the testimonies from Second World War refugees and exiles, focusing on the themes of exile and loneliness.

Dear friends of our Museum in Latvia and abroad! If you are willing to share your life story, we invite you to contact the Audiovisual Archive. Please write to evita.feldentale@okupacijasmuzejs.lv or call +371 66116757.

Selections of video testimony excerpts and documentary films created by the Museum can be viewed on the Museum's *YouTube* channel: [@occupationmuseum](https://www.youtube.com/occupationmuseum).

Dziesmu svētku liecības muzeja krājumā

Song Festival Testimonies in the Museum Collection

Nometināto latviešu sarīkote Dziesmu svētki Tomskas apgabala Zirjanskā 1958. gada Jāņos. Diriģents Jānis Ķīlis. Jānis Ķīlis (1912–1973) kopā ar ģimeni 1949. gada 25. martā deportēts no Valkas apriņķa Smiltenes pagasta, ģimene nometināta Tomskas apgabalā līdz 1958. gadam. • A Song Festival organised by forcibly resettled Latvians in Zirjansk, Tomsk Oblast, on Jāņi (the summer solstice) in 1958. Conductor: Jānis Ķīlis. Jānis Ķīlis (1912–1973) together with his family were deported from the Smiltene Parish in Valka County on 25 March 1949. The family was forcibly resettled in the Tomsk Oblast until 1958.

Muzeja krājumā ir vairāk nekā 80 000 glabāšanas vienību. Daudzi priekšmeti, fotogrāfijas, iespieddarbi un dokumenti ir liecības par Dziesmu svētkiem pirmskara Latvijā, bēgļu nometnēs Vācijā, nometinājuma vietās un mītnes zemēs daudzu tūkstošu kilometru attālumā no Latvijas – visur, kur dzīvo latvieši.

The Museum's Collection comprises over 80,000 storage units. Many of the objects, photographs, printed matter and documents bear witness to Song Festivals held in pre-war Latvia, in refugee camps in West Germany, in forced resettlements and dwelling places many thousands of kilometres from Latvia. In short, the festivals were held wherever Latvians lived.

Taiga Kokneviča,
galvenā krājuma glabātāja • Head of Collections

Bēgļu nometnēs organizēto Dziesmu dienu programmas. • Programs of Song Days organised in refugee camps.

Dziesmu un deju svētku programmas. Latvijas PSR, 60.–80. gadi. • Programs of Song and Dance Festivals. Latvian SSR, 60s–80s.

Daugavpils Dziesmu svētku dalībnieki. Dalībnieku vidū ar mēteli rokās Zelma Kalniņa. 1940. gada 16. jūnijs. Zelma Muceniece (dz. Kalniņa, 1902–1975) kopā ar vīru Jāni (1894) un meitu Zeltu Annu (1943) 1949. gada 25. martā deportēta no Jēkabpils apriņķa Dignājas pagasta un nometināta Omskas apgabalā. • Participants of the Daugavpils Song Festival. Zelma Kalniņa is holding a coat in her hands. 16 June 1940. Zelma Muceniece (b. Kalniņa, 1902–1975) together with her husband Jānis (1894) and daughter Zelma Anna (1943) were deported from the Dignāja Parish of Jēkabpils County on 25 March 1949 and forcibly resettled in the Omsk Oblast.

Latviešu Dziesmu svētku nozīmītes. ASV, 80.–90. gadi. • Latvian Song Festival badges. USA, 80s-90s.

Latviešu Dziesmu un deju svētku programmas. Kanādā un Eiropā, 60.–80. gadi. • Latvian Song and Dance Festival programs from Canada and Europe. 60s-80s.

No Gotlandes līdz Mežaparkam

LOMB valdes locekļu Dziesmu svētku stāsti un atmiņas

From Gotland to Mežaparks

LOM Association board members share their memories

SEŠI SIMTI BALSU LIELO KOPKORI
Pasaules brīvo latviešu dziesmu dienas Visbijā diriģe Liliņa Zobena. Skat. rakstu – Gotlandes burvībā kavejoti

Attēls no laikraksta „Austrālijas Latvietis”
1979. gada jūlija numura. • Photo from the July
1979 issue of the newspaper *Austrālijas Latvietis*.

Valda Liepiņa:

Šķiet nav tādas vasaras, kad pasaulē nenotiktu Dziesmu svētki, Dziesmu dienas, Kultūras dienas vai līdzīgi svētki. Šovasar jūnijā Rīgā notiks Baltijas studentu svētki “Gaudeamus”, jūlijā – XVI Vispārējie latviešu dziesmu un deju svētki Grand Rapids, ASV, bet 2027. gada jūlijā Sietlā – XVII Rietumkrasta Dziesmu un deju svētki. Pērn nogalē – 60. Austrālijas latviešu Kultūras dienas. Domājot par šiem lielajiem notikumiem, aicināju LOMB valdes locekļus dalīties savās atmiņās par Dziesmu svētkiem dažādos laikos. Man tie saistās ar Austrāliju, Jaunzēlandi, Gotlandi un Latviju.

Man bija 12 gadu, kad 1968. gadā pirmo reizi dziedāju Austrālijas latviešu Kultūras dienu kopkora koncertā. Bija milzīgs pārdzīvojums, dziedot Jurjānu Andreja kantāti “Tēvijai” koncerta beigās, māt ar baltiem kabatas lakatiņiem, aicinot visus tikties pēc gada. Šo pašu kantāti dziedāju Latvijā 1990. gada Dziesmu svētkos, kad trimdas kori pirmo reizi drīkstēja piedalīties lielajā kopkorī. 20 399 koristi! Es nebiju stāvējusi vienuviet kopā ar tik daudziem latviešiem, kur nu dziedāt vienā korī!

Valda Liepiņa:

Is there a summer anywhere in the world when a Song Festival, Culture Days or similar does not take place? This summer, in June, the Baltic Student Festival “Gaudeamus” will take place in Riga; in July – the XVI Latvian Song and Dance Festival in Grand Rapids, USA, but in July 2027 in Seattle – the XVII West Coast Song and Dance Festival; last December in Australia – the 60th Cultural Festival. Contemplating these wonderful events, I asked the Museum Association’s board members to share their memories of Song Festivals over the years. My memories are mainly associated with Australia, New Zealand, Gotland and Latvia.

I was 12 when I first sang in the combined choir concert at the Australian Latvian Cultural Festival in 1968. It was such a moving experience to sing Andrejs Jurjāns’s cantata “Tēvijai” (To the Fatherland) at the end of the concert, with us all waving white handkerchiefs, inviting everyone to gather again in a year. I sang the same cantata in Latvia, at the Song Festival in 1990, when for the first time since the occupation, exile choirs were allowed to participate in the Song Festival. 20,399 choir members! I had never stood in one place with so many Latvians, let alone sung in one choir! That amazing sense of community, the unbreakable faith and hope for an independent Latvia. It has now come true, perhaps not quite the Latvia that many imagined, but it is OUR Latvia, for which it is worth working and fighting. And sing and be proud.

Manas spēcīgākās atmiņas saistās ar kopības sajūtu un nesalaužamo ticību un cerību uz neatkarīgu Latviju. Tas ir piepildījies, varbūt ne gluži tāda Latvija, kādu daudzi bija iedomājušies, bet MŪSU Latvija, kuras dēļ ir vērts strādāt un cīnīties. Dziedāt un lepoties.

Daina Krastiņa:

1979. gadā Visbijā notikušo Pasaules brīvo latviešu dziesmu dienu sauklis bija: "Taisīšu tiltu pār plašu jūru." 150 000 soļu šķir Latviju no Gotlandes, tā teica Jānis Muchks, svētku rīcības komitejas priekšsēdis, intervijā laikrakstā "Diena" (24.05.1997.). Tāda sajūta arī bija – tik tuvu...

Man iespiedušās divas īpaši spilgtas atmiņas – pēc valsts himnas "Dievs, svētī Latviju" nodziedāšanas Lilija Zobens (East) dziedāja a cappella "Taisīšu tiltu pār plašu jūru". Vēl šodien, iedomājoties viņas dzidro balsi, izjūtu gan asaras, gan tirpas. Otra atmiņa – 22. jūnijā svinējām Jāņus netālu no jūras, kur kāds motorlaivā braukāja ar milzu Latvijas karogu. Tas nekas, ka saule rietēja pāri Zviedrijai un mūsu skats bija vērsti uz rietumiem, sajūta bija, ka turpat ir Latvija.

Un vēl – par Stokholmā dzīvojošo draudzeni Ingrīdu Leimani, kura bija tautas deju lieluzveduma horeogrāfe un to arī pavadīja ar akordeonu, būdama astotajā grūtniecības mēnesī. Viņa atceras, ka Austrālijas deju kopa uzstājās ar deju "Līgo vainags", kurā izmantoja lellī "Lienīte". Mēnesi vēlāk Ingrīdai piedzima meitenīte Liene – tikai sakritība, jo vārds sen bija izvēlēts.

Oskars Gruziņš:

Domājot par Dziesmu svētkiem, nespēju izcelt vienu brīdi. Atmiņā palicis kāds Dziesmu svētku vakars kopā ar krustvecākiem, zinot, ka mans krusttēvs dzimis Sibīrijā. Vēlāk citos svētkos vēroju tālāku radnieku – savu onkuli – dziedam varenajā kopkorī. Zināju, ka viņš kā bērns kopā ar ģimeni kara beigās bija spiests bēgt ar laivu uz Zviedriju. Šie ir tikai divi pavedieni no kopīgā stāsta, ko veido tūkstošiem cilvēku, katrs ar savu trimdas, zaudējumu vai izdzīvošanas pieredzi. Tieši tas ir Dziesmu svētku brīnums – arī pēc visa pārdzīvotā cilvēki joprojām sanāk kopā, joprojām dzied un atrod vienotību kaut kam lielākam un gaišākam.

Gints Jēgermanis:

Uzaugu ģimenē, kur nerunāja par vēsturi, par brīvo Latviju. Varētu domāt, ka veidojos par parastu padomju pilsoni. Tomēr man allaž bija šaubas. Kam ticēt? Visapkārt meli un nepatiesības.

1980. gada vasarā man paveicās tikt uz Dziesmu svētkiem.

Daina Krastiņa:

The motto of the World's Free Latvian Song Days held in Visby in 1979 was: "I will build a bridge over the wide sea." 150,000 steps separate Latvia from Gotland, said Jānis Muchks, Chair of the Festival's organizing committee, in an interview with the newspaper "Diena" (24.05.1997). And that was precisely the feeling – so close...

I have two particularly vivid memories – after the national anthem "God bless Latvia", Lilija Zobens (East) sang a cappella "I will build a bridge over the vast sea". Even today, when I think of her clear voice, I experience both tears and goosebumps. The second memory – on June 22, we celebrated Midsummer, by the sea, and out there someone was in a motorboat with a giant Latvian flag. It didn't matter that the sun was setting over Sweden, and our gaze was directed to the west, it felt like Latvia was just there.

And also - my friend Ingrīda Leimane, who lives in Stockholm, and was the choreographer of the large-scale folk-dance concert. She accompanied the concert on her accordion, although 8 months pregnant. She remembers that the Australian Latvian folk dancers performed the dance "Ligo crown", with a baby prop doll "Lienīte". A month later, Ingrīda gave birth to a baby girl, Liene – perhaps just a coincidence, because the name had been chosen long ago.

Oskars Gruziņš:

When I think about Song Festivals, I can't single out any one moment. One Song Festival evening with my godparents remains in my memory, knowing that my godfather was born in Siberia. Later, at another festival, I watched a relative – my uncle – sing in the combined choir. I knew that as a child, at the end of the war, he and his family had to flee to Sweden by boat. These are just two threads from the big story made up of thousands of people, each with their own experience of exile, loss or survival. That is the miracle of our Song Festivals – even after everything they have been through, people still come together, still sing and find unity for something bigger and brighter.

Gints Jēgermanis:

I grew up in a family where we didn't talk about history, about a free Latvia. One could think that I was being raised as an ordinary Soviet citizen. But I always had doubts. Who to believe? Lies and falsehoods all around.

In the summer of 1980, I was lucky enough to attend the Song Festival. That year, on my 16th birthday, I had received a "Zenit" camera as a gift. I wandered between the rows with my camera.

Togad, 16. dzimšanas dienā, saņēmu dāvanā fotoaparātu "Zenit". Ar šo kameru klīdu starp rindām. Un tad nāca virsdiriģenti ar svētku karoģu. Šajā gājienā jutu ko netveramu. Tādu staltu lepnumu un pašapziņu agrāk nebiju piedzīvojis.

Koncerta izskaņā uz skatuves parādījās Jāzepa Vītola atraitne. Es tobrīd neko nezināju par trimdu. Taču, fotografējot un esot tiešā skatuves tuvumā, manīju īpašu saviļņojumu. Visi cēlās kājās un pieprasīja "Gaismas pili". Koris piepeši burtiski uzsprāga spēcīgā enerģijā. Pēc pirmā dziedājuma tauta prasīja: "Atkārtot!" Un pēc otrā – vēl spēcīgāk. Dziesmu nodziedāja trīs reizes, lai arī tā programmā nebija iekļauta.

Tagad, atskatoties uz 1980. gada Dziesmu svētkos piedzīvoto, domāju, ka pretstatā nomācošajai pelēcībai un bezcerībai, ko līdz tam biju redzējis sev apkārt, šajā koncertā sajutu savu tautu un citādi ikdienā nemanītu kopību, latviešu lepnumu un dziesmuprieku. Sajutos latvietis.

Sarmīte Ēlerte:

Manas satriecošākās un skaistākās atmiņas ir no 1985. gada Dziesmu svētkiem. Tolaik viens pēc otra kā mušas mira PSRS komunistu ģenerālsēkretāri (cilvēki apmainījās ar joku: vai abonementu uz bērēm jau nopirki?). Martā pie varas bija nācis Gorbačovs, bet gaiss padomijā joprojām bija sastāvējis un sasmacis. Dziesmu svētku repertuārā bija iedestītas arī "patriotiskās" dziesmas krievu valodā. Uzsākot kādu no tām, taurēm skanot, bungām rībot, dziedātāju rindas pāršķēla krievu zaldāti, kas ritmā vairākās virknēs soļoja augšup pa estrādes kāpnēm. Zaldātu rindas sašķēla vainagiem rotāto, tautastērpos tērpto dziedātāju ainavu. Bija kas biedējošs, pretīgs un vienlaikus tik simbolisks šai skatā. No virsdiriģentu rindām togad bija svītrots gan cienījamais diriģents Haralds Mednis, gan dziesma "Gaismas pils". Tomēr koristi ar to nebija mierā. No kora korim tika nodota ziņa – sauksim Medni. Svētki jau tuvojās nobeigumam, kad koris sāka saukt: "Medni, Medni!", "Gaismas pili, Gaismas pili!". Pievienojās skatītāji. Aizturētu elpu klausījāmieš dziesmu par pili, kas augšupcelsies. Un katrs jau saprata, kas tā ir par Pili. Tovakar mēs uzvarējām zaldātu čūsku. Tā bija nevardarbīgās pretošanās uzvara pār varu. Nevardarbīgās pretošanās, kas mums tik ļoti noderēja pāris gadu vēlāk, izcīnot savas valsts neatkarības atjaunošanu.

And then the main conductors entered with the Festival flag. I felt something intangible during this procession. Never before had I experienced such majestic pride and self-confidence.

At the end of the concert, the Jāzeps Vītols' widow appeared on stage. At that time, I knew nothing about exile. However, while taking pictures and standing right next to the stage, I felt special excitement. Everyone stood up and demanded "The Castle of Light". The choir suddenly literally exploded with strong energy. After the first song, the people demanded – Repeat! And after the second – even louder. The song was sung three times, although it was not included in the programme.

Now, as I look back on my experiences at the 1980 Song Festival, I think that in contrast to the depressing grey and despair that I saw around me until then, at this concert I *felt* my people and a community that I would not otherwise notice in everyday life. Latvian pride and the joy of song. I felt Latvian.

Sarmīte Ēlerte:

My most stunning and beautiful memories are from the 1985 Song Festival. At that time, the Communist General Secretaries of the USSR were dropping off like flies one after another (people joked: have you bought a subscription to the funeral yet?). Gorbachev had come to power in March, but the air in the Soviet Union was still stale and rancid. The Song Festival repertoire also included "patriotic" songs in Russian. As one of these began, as the trumpets resounded and the drums beat, the rows of singers were broken up by Russian soldiers, who marched in several lines up the steps of the stage in rhythm. The rows of soldiers broke up the landscape of singers dressed in national costumes, adorned with floral crowns. There was something frightening, disgusting and at the same time so symbolic in this sight.

That year, both the respected conductor Haralds Mednis was removed from the ranks of chief conductors, as was the song "Castle of Light". However, the choristers were not "happy" with this. A message was passed from choir to choir - let's call for Mednis. The concert was already approaching its end, when the choir began to call: "Mednis, Mednis!", "Castle of Light, Castle of Light!". The audience joined in. We listened with bated breath to the song about the castle that will rise. And everyone already understood what the Castle was. That evening we defeated the soldier-serpent. It was a victory of non-violent resistance over power. Non-violent resistance, which was to play such an important role a few years later, when we won the restoration of our country's independence.

Valters Nollendorfs par *Piezīmēm un Rūgtā maizi*

Jāievēro: mana jaunākā dzejoļu grāmata ir mana vecākā. Tā bija gatava drukāšanai pirms 50 gadiem, bet – neiznāca. Jā, *Piezīmes* ir tik vecas un apkopo manus agros dzejas mēģinājumus latviešu valodā. Tie radās no 1959. līdz 1975. gadam. Dzejniece Astrīde Ivaska uzskatīja, ka tie ir piemēroti publicēšanai. Bet tas nenotika.

Kā atklāju sava dubultā sējuma atvēršanā 31. martā, *Piezīmes* satur noslēpumu, ko tajā laikā nevarēju publicēt. Pirmais dzejolis par divām ābelēm, kas aug pārāk tuvu viena otrai, tika uzrakstīts manai mūža mīlestībai Intai. Mēs bijām satikušies uz kuģa, braucot uz Ameriku 1950. gada maijā. Iemīlējāmies, bet galu galā nonācām attālos štatos un tikāmies reti. 1955. gadā apprecējāmies – katrs ar citu partneri. Pirmais dzejolis, kas uzrakstīts četrus gadus vēlāk, pauž apziņu, ka esmu joprojām iemīlējies. Inta atbildēja, atsūtot man grāmatā atveidoto Marijas Hāgenas ilustrāciju. Apmēram 50 gadus vēlāk mums tika doti pieci žēlastības gadi, lai atkal būtu laimīgi un jauni mūsu trešajā laulībā.

Ilustrācija uz grāmatas vāka ir no cita Intas dzejoļa. Viņa bija pianiste. Es viņu satiku latviešu jauniešu festivālā Toronto 1970. gada vasarā. Tajā rudenī es pārraudzīju amerikāņu studentu gadu ilgu akadēmisko programmu Freiburgā, Vācijā. Sēžot uz balkona, fonā klausījās Čaikovska Pirmo klavieru koncertu. Koku lapas lēnām krita pa vienai. Pēc pirmās koncerta daļas grandiozajiem akordiem maigā otrā tēma šķīta "Tava skaņa // ir / kā / rudenīgo / zelta / lapu / krišana // uz melnbaltiem klavieru taustiņiem // saulainā pēcpusdienā ..."

Valters Nollendorfs about *The Jottings and Bitter Bread*

Please note: my latest book of poems is my oldest. It was ready for print 50 years ago, but – it wasn't printed. Yes, *The Jottings* are that old and summarise my early attempts at poetry in Latvian. They originated between 1959 and 1975. The poet Astrīde Ivaska found them to be good for publication. But that did not happen.

As I revealed at the dedication of the double volume on 31 March, *The Jottings* contains a secret that could not be revealed at that time. The introductory poem about two apple trees growing too close together was written to my lifelong love Inta. We had met on the ship that took us to America in May 1950. We fell in love but ended up several states apart and met rarely. In 1955, we got married – each to a different partner. The introductory poem, written four years later, expressed the awareness that I was still in love. Inta responded by sending me the print by Mary Hagen reproduced in the book. Some 50 years later we were given five years of grace to be happy and young again in our third marriages.

The illustration on the book's cover is from another Inta poem. She was a pianist. I had met her at a Latvian youth festival in Toronto in the summer of 1970. That fall, I oversaw a year-long academic program for American students in Freiburg, Germany. While sitting on the deck, I was listening to Tschaikovsky's First piano Concerto in the background. Leaves were gently falling one by one. After the grand accords of the first Concerto part, the gentle second theme seemed to say "Your sound // is / like / golden / autumn / leaves / falling // on your black and white piano keys // on a sunny afternoon ..."

Bitter Bread is actually an unfinished collection in minor key. Happier tones prevail in a major cycle during a trip to Australia on 1977/78: *Discovery of Terra Australis*, a strange new land, a Latvian cultural festival and aboriginal lore. It will be published this fall.

The poem "Bitter Chaff Bread" reflects the Holocaust poem "Todesfuge," (The Fugue of Death) by the German-language Romanian poet Paul Celan. My version intertwines the Holocaust theme with the Gulag.

The departure of dear persons dominates the middle part, especially the cycle "Kindertotenlieder," (Songs of Dead Children) named after Gustav Mahler's song cycle. It is dedicated to my daughter, Marga, who died of leukaemia before she was six.

Rūgtā maize īstenībā ir nepabeigts krājums minorā. Pricīgāki toņi dominē mažora ciklā par ceļojumu Austrālijā 1977./78. gadā: “Terra Australis atklāšana”, savāda jauna zeme, latviešu kultūras festivāls un aborigēnu gudrība. Krājumu publicēs šoruden.

Dzejolis “Rūgtā pelavu maize” atspoguļo rumāņu dzejnieka Paula Celana vācu valodā holokausta dzejoli “Todesfuge” (Nāves fūga). Mana versija saista holokausta tēmu ar gulagu.

Vidusdaļā dominē mīlo cilvēku aiziešana, īpaši Gustava Mālera dziesmu cikls “Kindertotenlieder” (Mirušo bērnu dziesmas). Tas veltīts manai nepilnu sešu gadu vecumā no leukēmijas mirušai meitiņai Margai.

Un tad – Antiņš. Pašaieliedzīgais “muļķa” brālis, kuru izmanto viņa mantkārīgie “gudrie” brāļi. Par labajiem darbiem viņam tiek dots zelta zirgs, lai izglābtu apburto princesi slidena stikla kalna galotnē. Raiņa 1909. gada lugā glābšana parasti ir saistīta ar Latvijas neatkarību 1918. gadā. Mans izmisušais Antiņš šai dzejolī, šķiet, ir izkāpis no manas lugas “Variācijas par Antiņa tēmu”. Maģijas vairs nav. Viņam pašam jācīnās, bet princeses arī vairs nav. Viss jau ir noticis. Šķiet, ka laiks ir apstājies salauztajās Greizo ratu ilksīs. Ko darīt? Paliek tikai pašuzpurēšanās...

Antiņa dzejoļi rakstīti tad, kad okupētajā valstī apspiestie latvieši sāka mosties. Pēc dažiem gadiem pašaieliedzīgais muļķa brālis iekustināja latviešu laika riteni. Bet arī mantrausīgie gudrie brāļi joprojām nebija pazuduši.

Iznākusi grāmata “Latvija svešā varā” latviešu un angļu valodā

Apgāds “Zvaigzne ABC” izdevis Muzeja vēsturnieka Dr. hist. Ginta Apala grāmatu “Latvija svešā varā: īsa okupācijas vēsture”. Publikācija adresēta Muzeja apmeklētājiem un citiem interesentiem, kuri vēlas saņemt koncentrētu informāciju par norisēm okupētajā Latvijā.

Muzeja ekspozīcijā sniegto vizuālo stāstu grāmata papildina ar informāciju, kas grupēta ap centrālajiem jēdzieniem – aneksija, sovetizācija, rusifikācija, militarizācija, identitāte u.c. Līdz ar to šis izdevums var kalpot par rokasgrāmatu tiem, kuriem nepieciešama kompakta uzziņa par Latvijas neseno vēsturi.

Nelielo grāmatu var iegādāties muzejā un grāmatnīcās. Apgāda “Zvaigzne ABC” tīmekļvietnē tā pieejama arī kā e-grāmata.

Gints Apals,

Publiskās vēstures nodaļas vadītājs

• Head of Department of Public History

And then – Antiņš. The selfless “fool” brother whom his greedy “clever” brothers take advantage of. For his good deeds he is given a golden steed to rescue the bewitched princess from a slippery glass mountain. In the original 1909 play by Rainis the rescue is commonly tied to Latvian independence in 1918. My desperate Antiņš in the poem seems to have stepped out of my play *Variations on the Antiņš Theme*. There is no magic left. He must claw his way up on his own, but there is no princess anymore. Everything has already happened. Time seems to have stopped in the wreckage of the prominent northern constellation that Latvians call the Crooked Cart. What to do? Only self-sacrifice is left...

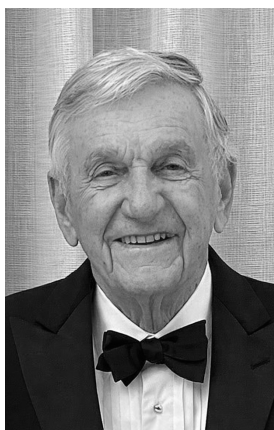
The poem was written about the time when the oppressed Latvians in their occupied country started stirring. In a few years the selfless fool brother restarted the wheel of Latvian time. But the greedy clever brothers, too, were still around.

New Book *Latvia Under Foreign Rule* Released in Latvian and English

The publishing house *Zvaigzne ABC* has recently released the book *Latvia under Foreign Rule: A Brief History of Occupation and Foreign Rule in the 20th Century* by historian Gints Apals, who currently works at the Museum of the Occupation of Latvia. The book is intended for visitors to the Museum and for readers seeking concise and balanced information about Latvia under Soviet and Nazi rule. It is available in both Latvian and English.

The book complements the visual presentation of the Museum's permanent exhibition. It is structured around key concepts – occupation, annexation, Sovietization, Russification, militarization, identity, etc. – and can serve as a reference source for concise yet comprehensive information about Latvia's recent history. The book can be purchased at the Museum and at major bookstores throughout Latvia. It is also available as an e-book on the website www.zvaigzne.lv.

Džons Livens John H. Livens (1933-2025)

Muzejs ar cieņu un pateicību piemin Džonu H. Livenu, Muzeja draugu un dāsnu atbalstītāju, kurš mūžībā aizgāja 2025. gada 6. decembrī Floridā, ASV. Izsakām visdziļāko līdzjūtību viņa ģimenei, tuviniekiem un draugiem.

The Museum commemorates John H. Livens, a friend of the Museum and a generous supporter, with respect and gratitude. He passed away on December 6, 2025, in Florida, USA. We extend our deepest condolences to his family, relatives, and friends.

Ziedojumi 01.07.2025.–31.12.2025.

Ar ziedojumiem GODINĀTI • Donations made to HONOR a specific person

Auziņa-Smith Inese, dzimšanas dienā – EUR 50,-

Rūta Astra Jēkabsons un 50,- Rudīte Kalniņa;

Bungs Dzintra, jubilejā – USD 100,- Aira un Jānis Bungs;

Cibuļiem, mammai Malvīnei un tēvam Izidoram, par godu; pieminēklim "Svešo varai spītējot" – EUR 150,- Alberts Cibulis, Staņislavs Cibulis un Roberts Cibulis;

Lazda Jānis 90 gadu jubilejai – CAD 500,- Linda Lazda;

dāvinājums Lidijai Lasmanei dzimšanas dienā

karoga mastam Sārnaties draudzei – EUR 200,-

Dagmāra Beitnere Le Galla; Laimdota Griķe;

Ieva Rozenberga; 150,- Sarmīte Ēlerte; 100,-

Gints Jēgermanis; – 100,- Vaira un Gunter Tempel;

60,- Sandra Beatrice Sebre;

50,- Līga Aukšmuksta; Das Gupta Maitre;

Māra Anna Krēsliņa-Rozīte; Ilga Lasmane;

Jānis Lasmanis; Rauls Vēliņš; Solvita Vība;

Maija Zvaigzne; 41,- Maija Sinka; 40,- Ivonna

Plaude; 30,- Ingmāra Balode; Velga Ida Hānberga;

Jānis Ķirsis; Agrita Pūre; Maija Upeniece;

25,- Ģertrūde Kārkliņa; 20,- Līvija Andersone;

Anta Rugāte; Irida Tomsone; Ruta Veisberga;

10,- Ilgnese Avotiņa; Anita Uzulniece; Sanita

Vanaga; 5,- Liene Blūma; Rudīte Everte; Lelde

Sokolova;

Skrodele Valija, 100 gadu dz. dienā – USD 100,-

Monika Gobiņš; 100,- Priedaines Literārā kopa;

Ar ziedojumiem PIEMINĒTI • Donations in MEMORY of a specific person

Aizvesto piemiņai – USD 400,- Valija Rauceps;

100,- Grand Rapidu Latv. Pensionāru biedrība;

Marija un Brons Visockis; Ausma un Ēriks J. Ziediņš;

14. jūnija kolekte – USD 260,- Skenektedijas Latv.

ev. lut. draudze; USD 100,- Gunta un Jānis Ģīga;

50,- Mirdza Rošāns;

14. jūnijā aizvesto piemiņai – USD 2000,- Ņujorkas

Latv. ev. lut. draudze;

Anuzis Arvids – USD 50,- Peteris Anuzis;

Avens Meta un Kārlis – USD 200,- Ilze un Andrew

Bekeny;

Bergs Tālivaldis, godinot Austras tanti un Kārļa

onkuli – USD 1000,- Inta L. Grace;

Būmanis Herberts – USD 100,- Zaiga Būmanis Schleisman;

Bune-Gabliks Lilija – USD 200,- Vizma Sanders;

150,- Māra Miesnieks Balsbaugh, Andris Miesnieks

un Ieva Rogers ar ģimenēm; 125,- Anita Spigulis-

DeSnyder; 100,- Ingrida (Lilijas meita) un Imants

Dankers; 30,- Baiba S. Ozols;

Dambrāns Verēna – USD 500,- Inga un Davids

Zadvinskis; 100,- Tālivaldis Bērziņš; Aija Bjornson;

Judith Ressallat; 50,- Iveta un Harijs Grants;

Lisa Bernlohr Stucky;

Dzelzkalns Rūdolfs – USD 200,- Maija un Vilnis

Strēlnieks;

Ziedojumi 01.07.2025.–31.12.2025.

Ar ziedojumiem PIEMINĒTI • Donations in MEMORY of a specific person

Eglītis Lauris – USD 100,- Sylvia Ūdris;
Ezergailis Andrievs – USD 100,- Dzidra E. Reimanis;
Ginters Arturs – USD 75,- Aija un John Sedlak;
Ķepītis Zelma un Arvīds – USD 100,- Ārija Martin;
Laurs Kazimirs – USD 50,- Lisa M. Edmondson;
Lazda Dainis – CAD 500,- Linda Lazda;
 USD 5000,- Irēne Lazda;
Lazda Indulis Paulis – CAD 1000,- Linda Lazda;
 EUR 1000,- Aija Ebdene un Valters Nollendorfs;
 500,- Krišjānis Baidekalns; 100,- Jānis Baltalksnis;
 Ilze Garoza; Sindija Hartmane-Šulte; Agnese Irlke;
 Rihards Pētersons; 41,- Maija Sinka; USD 1500,-
 Austra un Valdis Liepa; 1000,- Daina Dravnieks
 Apple; Jānis Lazda; 400,- Inese Mardare;
 400,- Inese Mardare; 250,- Zinta, Guntis,
 Alnis un Imants Šmidchens; 100,- Ilze Kostick;
 Mary McManus; 60,- Zeps ģimene; 50,- Faith
 Cosgrove; Didzis Klāviņš; Ginta un Ryan McNally;
 Rita Sprūdžs; Ilze Šmidchens; 20,- Emily un Bradley
 Barth; Shelley un Carl France;
Lazda Jānis Kārlis – USD 100,- Tāivaldis Bērziņš;
Liepiņš Emma un Roberts – USD 100,- Aivars Krasts;

Motivans Anna – USD 200,- George Sirusas;
 50,- Tracy Maus; Albert Motivans;
Motivans Anna un Joseph – USD 550,- Māra Počs;
Ozols Auseklis un Gultnieks Māris – USD 500,-
 Daina un Jānis Lucs;
Pilmanis Milda – USD 25,- Silvija Newcomer;
Podrečiks Anna un Jēkabs – USD 250,- Juris M. Mačs;
Pogulis Jānis – USD 25,- Lavonne Pogulis;
Reveliņš Astra – USD 50,- E. un K. Petersen;
Robiņš Jānis Z. – USD 100,- Joan Robiņš;
Saule Zandbergs Mirdza – USD 1000,-
 Māra Hegedeos;
Sīdere Margarita – USD 200,- Ilze Muehlenbachs;
Škapars Jānis/John – USD 100,- Māra Počs;
Šteinmanis Marianna un Kārlis – CAD 5000,-
 Ligita Šteinmanis;
Ukstiņa Benita – USD 200,- Uldis E. Ukstiņš;
Vasmanis Mārtiņš – USD 1000,- Astra Holmes;
Vītoļiņš Laura (meita) – USD 50,- Vitauts R. Vītoļiņš;
Widriķis Ilvars – USD 50,- Andris Zommers;
Zēbergs Hugo – USD 100,- Ligita Krumkalns;
Zmuidiņa Antonija – USD 20,- Staņislavs Zmuidiņš;

Ziedojumi dažādiem mērķiem • Donations for VARIOUS PURPOSES

Piemineklis "Svešo varai spītējot – AUD 500,-
 Studenšu Korporāciju kopa Sidnejā (no Konventa);
409,- Studenšu Korporāciju kopa Sidnejā;
EUR 1000,- Brigita Anna Muške;
EUR 500,- Dzintra Bungas; Guntars Krasts;
200,- Alvis Brāzma; Egils Levits; Solvita Vība;
150,- Rudīte Meņģelšone; Ārija Sproģe; **100,-**
 Arnis Ansons; Gunārs Bremanis; Ingrīda Burāne;
 Jānis Dambītis; Guna un Jānis Daube; Astrīda
 Holma; Māris Jansons; Jānis Krēmers; Sandra
 Milašēviča; Anda Ozola; Vladimirs Priede; Jānis
 Sīlis; Atis Sīmanis; Vaira un Gunter Tempel; Dace
 Vasermane; Pāvels Zvidriņš; **88,25** Karlīna Īvāne;
80,- Ģirts Jānis Zēgners; **63,-** Andis Tepers;
60,- Aivars Ivars Juris Sinka; **50,-** Jānis Audzevičs;
 Guntis Freimanis; Iluta Gaile; Reinis Goldšmits;
 Mara Hrgetica; Miks Kalmanis; Aleksandrs
 Kiršteins; Andre von Kleist; Jānis Rušiņš; Willi
 Schiedel; Džeina Šteinberga; Astrīda Vītoļiņa;
 Ritvars Vulis; SIA "B Communications"; **45,-**
 Anna Šteina; **40,-** Helmutis Elsis; Andris Ozols;
 Jānis Vēveris; **35,-** Agnese Kusnere; **30,-** Māris
 Cālītis; Andrejs Cīrulis; Aivars Gulbis; Laura
 Kornete; Andris Lejnīeks; Sandra Orinska;

Māra Paurniete; Edijs Poga; Inese Roze; Guntars
 Vaivods; Vilnis Vīdas; **25,-** Mārtiņš Bisters; Guntis
 Leimanis; Kornēlija Leimane; Antra Pakalniņa; Uldis
 Rība; Jānis Runčs; Kaspars Sirmāis; Aiva Sproģe;
 Uģis Šteinbergs; Indra Upeniece; Andis Upenieks-
 Upītis; **20,-** Lūcija Akermane; Zigmunds Ameters;
 Ilze Atardo; Jānis Ādamsons; Aivars Āre;
 Andris Āzens; Ileana Elza Bolšaita; Ilgonis Buliņš;
 Aija Būrija; Māra Maija Celle; Agnese Cīrule;
 Felicita Černova; Eduards Druka; Krišjānis Dzalbe;
 Egons Galvanovskis; Ilze Graudiņa; Tīna Laura
 Graudiņa; Haralds Gurtiņš; Jānis Ikstens;
 Kaspars Jasūns; Andis Jenavs; Salvīns Kalējs;
 Raivo Kanaviņš; Ģirts Karlivāns; Vilnis Ķirsis;
 Liāna Langa; Aldis Lejnīeks; Aivars Liepiņš;
 Ineta Lipša; Ina Loveina; Paula Ulrika Lukševica;
 Kristīne Mertens; Ainis Mūsiņš; Lolita Novikova;
 Daina Oliņa; Baiba Ozola; Mārtiņš Pauksēns;
 Aina Plaude; Uldis Pone; Māris Prauliņš;
 Rūta Rastiņa; Jānis Reinsons; Inese Rombaha;
 Aldis Rozentāls; Guna Skujiņa; Pauls Smits;
 Ingars Sopulis; Agija Spridzāne; Jāzeps Spridzāns;
 Laila Staģe; Annija Līva Staškova; Marta Stokova;
 Mārtiņš Tontegode; Liāna Upeniece-Upīte;

Ziedojumi 01.07.2025.–31.12.2025.

Ziedojumi dažādiem mērķiem • Donations for VARIOUS PURPOSES

Andrejs Veisbergs; Elvis Vimba; Veronika Vuļa; Evelīna Zilgalve; Mirdza Zvaigzne;
15,- Māra Brīvere; Auseklis Galindoms; Kaspars Mudelis; Kate Vucena, Ginta Vucena, Arnis Vucens; Emīls Vucens; Nellija Niklase; Diāna Vagale;
10,- Normunds Adamovičs; Inese Ancāne; Agrita Apine; Viesturs Arklons; Juris Imants Baltputnis; Agnija Berga; Anta Bergmane; Elvis Bērziņš; Gvido Bokša; Juris Borzovs; Roberts Būcens; Liene Cukura; Jānis Čeksters; Armands Daiga; Edijs Dainis; Anda Dambīte; Armands Eriņš; Gints Feldbergs; Sarmīte Fogeļe; Ivars Gailītis; Mikus Goldšmits; Vaira Gūtmane; Dainuvīte Hitrova; Gatis Ilgažs; Renārs Ivaņinoks; Vilma Jermolajeva; Inguna Kalniņa; Māris Kalniņš; Sintija Kampāne-Štelmahere; Georgijs Kartašovs; Ruta Klimaševska; Helēna Rasa Kokoreviča; Harijs Koķis; Zane Krasovska; Velga Krastiņa; Aigars Kušķis; Mārcis Kūlis; Evita Kupče; Jēkabs Kupšis; Arnis Kurgs; Daiga Ķemere; Silvija Lamberte; Ārijs Lamberts; Jānis Lācis; Artūrs Lējējs; Vaira Lielbārde; Līga Līpa; Mārti Lismanis; Anita Līne; Inesis Lūkins; Dzintra Māsāne; Jānis Medejsis; Agnese Neija; Liene Kalniņa Neija; Jānis Nerets; Anita Pakalnice; Rita Papēde; Armands Peilāns; Sarmīte Plauča; Gunārs Posts; Aivars Priedītis; Kristīne Radovica; Andrejs Radzēvičs; Daiga Raize; Ilze Reinfeldē; Emīls Rotgalvis; Ženija Sīma; Daiga Spārīte; Ernests Spīčs; Antoņina Stjāde; Jēkabs Strazdiņš; Jānis Suveizda; Iveta Šimkus; Kaspars Šmits; Inese Šteinberga; Elita Treilone; Indra Trofimoviča; Gunta Ulmane; Jurijs Vasiļjevs; Sandris Veidelis; Anna Vētra; Rūdolfs Vētra; Viesturs Vikse; Marika Viktorova; Eva Voitāne; Edmunds Vuškāns; Andris Zeļenka; Viktorija un Ginters Zurovski;
6,- Roberts Griškevičs; **5,16** Dāvis Dzerkals;
5,- Marta Andriksone; Anete Apse; Dzidris Augustinovičs; Andris Balcers; Velga Bāliņa; Daina Balode; Nauris Birkenbergs; Jānis Bluka; Jānis Brakanskis; Vilnis Briķšis; Agrita Daudze; Daina Eversone; Vents Ezers; Edmunds Folkmanis; Uldis Frīdenbergs; Santa Garklāva-Ansonka; Kristīne Hāze; Vilnis Heinriks; Ivo Ivaskis; Modris Janķevičs; Inese Jansone; Jorens Jaunzems; Gatis Jurēvičs; Miķelis Katkovskis; Markuss Rainers Kincs; Viktorija Krasovska; Ieva Krieviņa; Andis Krūmiņš; Raimonda Kursīte; Olga Ķimine; Gints Leja; Laila Liepkalne; Dmitrijs Leščovs; Anita Markusa; Līga Mihailišina; Anita Motivāne; Andrievs Muižarājs;

Edīte Olupe; Una Plauka; Aleksejs Poplavskis; Kārlis Purnis; Sendija Putna; Maksims Revunovs; Pēteris Rumps; Māris Saulītis; Inga Segliņa; Raitis Skudra; Edgars Šmits; Mārtiņš Šteinbergs; Edijs Ričards Štibe; Jānis Tereškos; Edgars Vasiļevskis; Sanita Vāsule; Elīna Vilkašte; Dace Vizule; Mārtiņš Zeps;
3.50 Juris Apšiniņš; **3,-** Ronalds Abrickis; Andris Alksnis; Andris Antāns; Aivars Kasickis; Katrīna Kazačonaka; Kārlis Kivilands; Harijs Krūze; Vineta Kulvele; Līva Matisone; Dzintra Šteinberga; Jānis Tillers; **2,-** Harijs Jānis Jātņieks; Iveta Ķivelīte; Inita Rumpa; Arturs Solozemnieks; Raivis Zeltīts; **1,-** Guntis Arājs; Mārtiņš Eglītis; Lonija Grīnfelde; Normunds Indriksons; Monta Svilpe; Jānis Určs; Jurgis Volodins; Guntis Žeivot;
USD 300,- Viesturs G. Paegle;
Skolēnu ceļa izdevumiem uz muzeju – EUR 1650,- Ināra Biruta Sīkā; **USD 500,-** Daugavas Vanagu apvienība Linkolnā;
Studentu apmeklētības atbalstam – CAD 500,- Korporācijas Spīdola Kanādas kopa;
Trimdas politiskās darbības atspoguļošanai, t.sk., Baltijas brīvības un miera kuģa akciju – EUR 200,- Māris Graudiņš;
Okupācijas muzeja “Draugu kartei” – EUR 160,- Aija Ebdene un Valters Nollendorfs;
Paldies par grāmatas atklāšanu – EUR 100,- Valters Nollendorfs;
V. Bērziņas– Baltiņas piemiņas fondam – USD 100.- Irēne Lazda;
Vēstures liecību saglabāšanai – EUR 50,- Astrīda Vitoliņa;
Muzeja patiesības gara uzturēšanai – EUR 50,- Regīna Zālīte;
AUD 321,- Rīgas grāmatu veikals; **100,-** Harijs Bergers; Inara Strunga (no grāmatu pārdošanas); **50,-** Janina Lebedew;
CAD 6450,- Ludmila Vilks, TESTAMENTS; **5000,-** Janina Jumars, TESTAMENTS; **2000,-** Regina Dīriņš; **1000,-** Dzidra Krūmiņš; **500,-** Ligita Galdiņš; Vankuveras Latv. ev. lut. draudze; **200,-** Uģis G. Lāma; Valda Oestreicher; Arija Stiver; **145.80** George Priedītis; **100,-** Ināra Jackson; Maija Ķuze; Vita Mačiņš; Gundega Melli; Mirdza Skulte; Aleksandrs Šķepasts; **75,-** Kaspars Tūters; **50,-** Jadviga Buņķis; Ruta Williams Zibens; **25,-** Aleksej Jernov;
EUR 9999,52 Lidija Meija, TESTAMENTS;

Ziedojumi 01.07.2025.–31.12.2025.

Ziedojumi dažādiem mērķiem • Donations for VARIOUS PURPOSES

1645,- Daugavas Vanagu Adelaides nodaļa;
EUR 1000,- Akadēmiskā vienība Austrums;
600,- Eric Chaves; **305,-** Maksims Strunskis;
250,- Guntis Bērziņš; Matt Skapars;
200,- Martin Tatuch; Laima Urdze; **100,-** Jānis Krēmers; Aija Ebdene un Valters Nollendorfs;
 Anda Ozola; Pēteris Simsons; Daira Straupeniece;
86,- Ivars Strautmanis; Jens Peter Fuhrhop;
 Ruta Grēviņa; **42,48** Meinolf Schumacher;
40,- Thomas C. Egan III Esquire; **32,-** Valdis Belinis; **30,-** Dominik Breuer; Liene Laviņa-Tokalova; Marc Libants; Birgitt Stach; **25,-** Elīze Kauliņa; **20,-** Juris Imants Baltputnis; Aiga Bernšteine; Uldze Gudde; Agnese Martinsone;
 Intars Slišāns; **15,-** Therese Wellsmore;
10,- Lucas Bardić; Olha Bilokon; Māris Cepulis;
 Elfa Kesenfelde Alvis Lapiņš; Kristīne Neiburga;
 Martins Pakalns; Oskars Rode; Konstantīns Sigulis; Huw Silk; Michael Wagner;
5,- Juris Baranovs; Viktors Boks; Olha Husieva;
 Karlīna Īvāne; Arnold Kolcsar; Kristaps Kursītis; Agnese Middleton; Mitchell Peyton;
 Ģirts Spelmanis; **2,-** Samanta Brante; Liene Vidova; **1,-** Zane Enina;
USD 114850,68 Ena Neparts TESTAMENTS;
111189,68 Kim Vita Hombs Donation Fund;
10000,- Andris Lācis; Fidelity Charitable ziedotāju ieteikta dotācija; **5000,-** John H. Livens; **4249,70** Ieva Szentivanyi TESTAMENTS; **2300,-** Korporācijas Imeria, 31. coetus; **2000,-** Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. draudze; Jānis Čakars; Emīlija Eglītis;
1000,- Irene un John (Jānis) Briedis; Christine un Ģirts Krūze; Maija Mizēns; Victor Zivert; Daugavas Vanagu apvienība Linkolnā; Grand Rapida Latv. ev. lut. draudze; Nūbransvikas un Leikvudas Latv. ev. lut. draudze; **750,-** Karen E. Greever;
535,- Grand Rapida Latviešu biedrība: Valija Rauceps, Ilga Kalniņš, Līga un Ray Gonzalez, Ausma Davis, Baiba Liepiņš; **500,-** Silvija Danielson; Vaira Pelēķis Christopher; Sandra un Uldis Sīpols; **400,-** Gunārs Jakobsons; **315,-** Filadelfijas Latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze, Filadelfijas Latv. baptistu draudze un Applebachsvilles Latv. baptistu draudze; **300,-** Rasma un Ģirts Kundziņš; Gunta un Ārijs Pakalns; Andris Sprūds;
250,- Milvoku Sv. Trīsvienības Latv. ev. lut. draudze; Martin Pocs; **200,-** Čikāgas Latviešu biedrība; Marjorie un Andris Faltens; Patricia un George

J. Garnelis; Austra un Grant Gauger; Mārtiņš Isaks; Kārlis Ķirsis; Arthur J. Ozolins; Tālvāldis Paegle; Sylvia Ūdris; **150,-** Sibilla Hershey Dāle; Ausma Nonacs; **100,-** Andrejs Bacians; Vilnis Balodis; Ilze un Juris Bērziņš; Pārsla Blāķis; Aija Celtnieks Blitte; Vilma Bošteins; Beatrise un Tālvāldis Ērglis; Jānis Jansons; Irēne Lazda; Ēriks A. Niedrītis; Laimons Osis; Antra Priede Berger; Jānis Račevskis; Edmund Rieger; Rūta Schuller; Uldis Šutka; Jana Varlejs; Aida Zilgalvis; Jānis Zuika; Indianas Latviešu Pensionāru biedrība; **75,-** Māris Roze; **50,-** Juris Uldis Cilnis; Dace Copeland; Lazar Fleishman; Sigurds Janners; Ruta Ilze Kukainis; Miervaldis K. Mieriņš; Aina un Benjamin Oatley; Ruta Rozentāls; Aldis J. Simsons; Egils K. Virsnieks; **28,-** Edmunds R. Zadvinskis; **25,-** Raitis J. Liepiņš; Benita Linde; **20,-** Juris I. Kalnajs; Ināra un Mark A. Liepa; Ruta Majumdar; **10,-** Laima Riekstiņš.

Piezīme. Atvainojamies par iepriekšējā Apkārtrakstā radušos tehnisko kļūdu: kā ziedotāju minējām Amerikas Latviešu Tautisko Savienību (ALTS), kura bija pārskaitījusi USD 300 ziedojumu, bet ziedotāji bija Bostonas Latviešu skolas absolventi: Isabella Bradford, Juris Burchard, Augusts Dix, Laila Dix, Gabriels Linards un Nikolas Voldiņš.

Sastādīja **Daina Ozoliņa**

Liels paldies par jūsu ziedojumu! No tā ir atkarīgs Muzeja darbs un nākotne.

**Thank you very much for your donation!
The work and the future of the Museum depend on it.**

Ziedojumus Muzejam un grāmatu pasūtīšanu var veikt:

Lielbritānijā: ziedojumi sūtāmi: Inese A. Smith, 44 Leconfield Road, Loughborough LE11 3SQ, United Kingdom. (inese.smith@btinternet.com)

ASV: Muzeju pārstāv Latvijas okupācijas muzeja fonda atbalsta grupa (OMFA), kuru vada priekšsēdis Ēriks Kākulis (erik@kakulis.com). Par ziedojumiem caur OMFA var saņemt ienākumu nodokļu atlaides. Ziedojumu čeki rakstāmi OMFA un sūtāmi kasierai: Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA. (ilze48@yahoo.com) Ziedojot ar kredītkarti, lūdzu, lietojiet PayPal adresi: <http://donate.omfa-usa.org>.

Kanādā: čeki rakstāmi: LRDF (*Latvia Relief and Development Fund*) ar piezīmi *Ziedojums Okupācijas muzejam* vai elektroniski, izmantojot *Canada Helps*. Kontaktpersona: Linda Lazda, lindalazda11@gmail.com Ziedojumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumiem.

Austrālijā: Muzeju pārstāv Ināra Strungs, 8/21 Island St., Cleveland, QLD 4163, Australia (Strungslewis@gmail.com). Ziedojumu čeki rakstāmi SLS – Okupācijas muzejs un sūtāmi pārstāvei. Ziedot var ar pārskaitījumu Okupācijas muzeja kontā: BSB 704235, konta nr.: 00017209. Par šādu ziedojumu, lūdzu, ziņot pārstāvei.

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta nr. LV67UNLA0002400700517. Muzejā var ziedot ar kredītkarti. Vairāk par ziedošanas iespējām Latvijā: info@okupacijasmuzejs.lv

Ar kredītkarti vai *PayPal* tiešaistē Muzeja mājaslapā: www.okupacijasmuzejs.lv
Par veikto ziedojumu rakstiet: ziedojumiem@okupacijasmuzejs.lv

Apkārtraksts nr. 64, 2026. gada vasara, Rīga.
ISSN 1407-3668.

Redaktors: Inese Jansone, Gundega Michele.
Maketētājs: Andris Strazdiņš.
Tulkotāji: Gundega Michele, Valda Liepiņa.
Korektors: Gundega Michele, Dzintra Auziņa.

Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050

Tālruni: Birojs +37167229255, Izglītības nodaļa +37167211030
E-pasts: info@okupacijasmuzejs.lv
Mājaslapa: www.okupacijasmuzejs.lv
Reģ. nr. 40008018848

Ja informāciju par Muzeja aktualitātēm vēlaties elektroniskā formā, lūdzu, rakstiet: gundega.tentere@okupacijasmuzejs.lv
If you would like to receive current information about Museum activities or this newsletter electronically, please write gundega.tentere@okupacijasmuzejs.lv

**LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS**